

Poročilo o mednarodnem konodontnem simpoziju ICOS IV in 50-letnica Panderjevega društva

Tea KOLAR-JURKOVŠEK

Geološki zavod Slovenije, Dimičeva ul. 14, SI-1000, Ljubljana; e-mail: tea.kolar-jurkovsek@geo-zs.si

Konec junija je v španski Valenciji potekala mednarodna konferenca konodontologov (The 4th International Conodont Symposium **ICOS IV 2017**), ki jo je organiziral Oddelek za botaniko in geologijo Univerze v Valenciji. Gre za redno srečanje raziskovalcev konodontov, nenavadne izumrle vretenčarske skupine, ki spominjajo na jegulje. Od njih so se v plasteh zgornjega kambrija do zgornjega triasa ohranili le zobem podobni mikrofosili, ki jih imenujemo konodontni elementi. Skupina še danes ni povsem raziskana, saj konodonti nimajo danes živečih sorodnikov.

Štiridnevni program je vključeval uvodna predavanja o konodontni skeletni anatomiji in

kompleksnosti konodontnega aparata skozi časovna obdobja s celovitim pregledom dogajanj ob izumrtju skupine.

V programu konference z naslovom "Progress on Conodont investigation" (Napredek pri raziskavah konodontov) so se zvrstili prispevki, ki zajemajo široko paleto tem po geoloških obdobjih in regijah, uporabnost konodontov kot biostratigrafsko orodje in številna poročila konodontnih raziskav dopolnjena z geokemijo, paleobiologijo, paleogeografijo in sekvenčno stratigrafijo. Program konference je obsegal naslednje tematske sekcije: Vzpon konodontov pred in med veliko ordovicijsko diverzifikacijo, GECKO (Globalni

dogodki konodontne evolucije), Napredek v raziskavi srednjedevonskih konodontov, Devonski dogodki, okolje in čas, Triasna konodontna biostratigrafija, izotopi in geokemija ter Napredek v paleobiologiji konodontov. Mejniki v raziskovanju skupine predstavlja uvedba novih tehnik, kot je računalniška tomografija visoke ločljivosti, ki je odprla nove možnosti v paleobioloških študijah, ne samo pri rekonstrukciji konodontnih aparatov, temveč tudi razkritju funkcije in razvoja teh skeletnih elementov, kar uspešno raziskujemo tudi na slovenskem fosilnem materialu.

V poslovnem delu sta bila še sestanka dveh mednarodnih stratigrafskih podkomisij in sicer za silur in devon (ISSS in ISDS).

Konferenca v Valenciji (ICOS IV) je bila namenjena tudi praznovanju pol stoletnice delovanja društva konodontologov, Panderjevo društvo (The Pander Society). To je neformalna mednarodna organizacija paleontologov in stratigrafov s skupnim interesom proučevanja konodontov. Ustanovljeno je bilo leta 1967 z namenom promocije konodontologije kot pomembne veje paleontologije. Društvo nosi ime po začetniku konodontologije Heinzu Christianu Panderju (1794–1865), ki je prvi prepoznal in proučeval konodontne. Pander je bil latvijsko-nemški biolog, rojen v Rigi. Njegova radovednost in predanost naravoslovju sta ga privedla do številnih pomembnih odkritij v embriologiji in po mnenju mnogih je ustanovitelj

te veje biologije. Opravil je pomembne študije na področju paleontologije in ob tem odkril konodontne elemente, ki jih je prvič opisal in ilustriral v članku leta 1856.

Člani Panderjevega društva objavljajo letno glasilo in imajo redna srečanja. Vodi ga predsednik, trenutno prof. Xulong Lai z Univerze v Wuhanu na Kitajskem.

Slovesnost ob 50. obletnici Panderjevega društva je bila zaključena s podelitvijo Panderjevih medalj za življenjske dosežke na področju konodontologije. Nagrade so prejeli Michael Orchard za izjemen prispevek k biostratigrafiji triasa, Viktor Maslov in Olga Artyushkova za izpopolnitev uporabne metode pridobivanja konodontov iz rožencev, Peter Carls za prispevek pri uvedbi devonske stratigrafije na Iberskem polotoku in njene korelacije. Na predlog avtorice tega zapisa je bila podana nominacija za Wang Cheng-yuana, ki je eden izmed pionirjev študija konodontov na Kitajskem, kjer je raziskoval združbe številnih geoloških obdobij. Prepoznavanje in uvedba dvojne konodontne conacije v permsko-triasnem intervalu je osnova vseh primerjalnih študij teh plasti po svetu in predstavlja pomemben temelj tovrstnih raziskav našega prostora, ki trenutno potekajo v sklopu mednarodnega projekta IGCP 630 »Permian-Triassic climatic and environmental extremes and biotic response«, pri katerem sodelujemo tudi slovenski raziskovalci.

Fotografija: utrinek s slavnostne podelitve Panderjeve medalje (z leve): Xulong Lai (Chief Panderer), Wang Cheng-yuan (dobitnik ene izmed Panderjevih medalj), Tea Kolar-Jurkovšek, Chris Barnes. Foto: Laura Wang.